

V Praze 10. 6. 2016
Čj. OVA: 569/16

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní

I Úvod

Předložené návrhy zákonů řeší úkoly z vládního prohlášení, dále je v těchto novelách zahrnuto velké množství tzv. technických úprav daňových zákonů. Jedná se o tyto zákony:

- 1) zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“), jedná se celkem o 196 novelizačních bodů
- 2) zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů“), jedná se o 3 novelizační body
- 3) zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“), jedná se o 124 novelizačních bodů
- 4) zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), jedná se o 10 novelizačních bodů
- 5) zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správních poplatcích“), jedná se o 2 novelizační body
- 6) zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), jedná se o 21 novelizačních bodů
- 7) zákon č. 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví“), jedná se o 14 novelizačních bodů

Předkladatel zpracoval Závěrečnou zprávu RIA k těmto bodům:

Zdaňování nízkých příjmů ze závislé činnosti

Cílem je snížení administrativní zátěže poplatníků a zvýšení motivace poplatníků vykonávat činnost, ze které plyne příjem, v případě, kdy za tuto činnost plyne velmi malý příjem (např. člen volební komise).

Daňové zvýhodnění na druhé, třetí a každé další dítě

Cílem je především podpora rodin s více dětmi, a to způsobem uvedeným v programovém prohlášení vlády.

Úprava limitu pro uplatnění daňového bonusu

Cílem je zabránění zneužívání původní úpravy zahrnováním do rozhodného limitu pro přiznání daňového bonusu příjmy, které lze bez dalšího odvodového zatížení fiktivně navýšit.

Osvobození příjmů z podílů na zisku u svěřenského fondu a rodinné fundace

Zajistit daňovou neutralitu u svěřenských fondů a rodinných fundací a odstranit dvojí zdanění příjmů při výplatě podílů na zisku.

Sjednocení limitu daňově uznatelných výdajů na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb a sociálního fondu s limity tvorby těchto fondů

Cílem dané úpravy je odstranění nadbytečné administrativní zátěže osob tvořících fond kulturních a sociálních potřeb a sociální fond.

Daňové odpisy svěřeného majetku u příspěvkových organizací

Cílem změny je obnovení daňové neutrality v oblasti odepisování majetku svěřeného územním samosprávným celkem do správy příspěvkové organizací (tj. předaného zřizovatelem k hospodaření podle § 27 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Komplexní uchopení problematiky specifické úpravy registrace a postupů při správě daně z přidané hodnoty u společnosti (dříve sdružení).

Úprava registrace a postupů při správě společnosti v zákoně o dani z přidané hodnoty, dosažení souladu se směrnicí o dani z přidané hodnoty a odstranění rozporu s obecnými principy daně z přidané hodnoty.

Nespolehlivá osoba

Cílem je zamezit účelovému rušení registrace nespolehlivých plátců za účelem „očistění se“ a opětovnému návratu do stavu plátců a také zajistit prevenci i ve vztahu k osobám, které dosud nebyly plátcí.

Měl by vzniknout pozitivní vliv na jednání fyzických a právnických osob (s předpokladem, že málokdo chce být označen jako nespolehlivá osoba) a rovněž dojít k preventivnímu působení odstrašujícího nástroje před pácháním účelového krácení daní.

Sazba poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Cílem navrhované úpravy je snížení zájmu veřejnosti o vjezd motorovým vozidlem do obcí vymezené lokality, u které má obec zájem o udržení (popř. zlepšení) ekologického prostředí nebo vytvoření zóny klidu, ať už v lázeňských místech nebo v hustě zalidněných lokalitách a historických částech obce.

Osvobození u místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Cílovým stavem je situace, kdy bude odstraněna neodůvodněná nerovnost mezi poplatníky.

Uplatňování pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy.

Cílovým stavem je zvýšení pravomocí obcí při vynuovení práva, typicky ohlašovací a evidenční povinnosti poplatníků.

Úprava úroku z daňového odpočtu

Cílem je reagovat na vývoj judikatury Soudního dvora Evropské unie ve věci kompenzací za zdržování finančních prostředků ve formě daňových odpočtů na dani z přidané hodnoty.

II. Připomínky a návrhy změn

Neobvyklost předloženého návrhu spočívá v tom, že jedním zákonem je novelizováno 7 zákonů.

Závěrečná zpráva RIA zpracovaná k výše uvedeným bodům v podstatě odpovídá nárokům na tuto zprávu. Úroveň zpracování se však liší dle jednotlivých zpracovatelů zprávy k uvedeným bodům. Některá vyjádření ve zprávě k jednotlivým bodům nejsou přesná.

Například u úpravy Svěřenských fondů a rodinných fondací není důsledně odstraněno dvojí zdanění, přesto, že je to ve zprávě uvedeno. Např. v situaci, kdy Svěřenský fond nenaplnuje směrnici o mateřských a dceřiných společnostech tj. nevlastní po dobu 12 měsíců alespoň 10 %, tak v této situaci dochází k dvojímu zdanění příjmu obmyšleného.

Rovněž RIA zpracovaná k citlivé problematice stanovení úroku u daňového odpočtu by si zasloužila zpřesnění. Navrhovatel by měl vysvětlit, proč úrok ve výši repo sazby stanovené ČNB zvýšené o dva procentní body představuje cenu peněz v čase zvláště ve vazbě na výši úroku 14 %, který je povinen platit poplatník správci daně a zda tento úrok nepředstavuje sankci, jejímuž stanovení v případě doměření daně by bránila zásada *ne bis in idem* kvůli předchozímu vyměření penále.

Dále by navrhovatel ve zprávě RIA měl zdůvodnit stavění lhůty pro vznik úroku z daňového odpočtu neboť lhůta se staví po dobu odstranění vad podání či na základě výzvy k prokázání skutečností potřebných pro stanovení daně a zde je velký prostor pro úvahu a libovůli správce daně a pro případné zdržování vrácení nadměrného odpočtu.

Současně se předkladatel nepokusil v číslech popsat problematiku zdržování nadměrného odpočtu a porovnat roky 2013 a 2014 s rokem 2015, kdy již byl zaveden úrok.

Hlavním problémem závěrečné zprávy RIA pro takto rozsáhlou novelu daňových zákonů je to, že se nezabývá celou řadou problémů, které ve svém dopadu jsou velmi vážné a které se ve velkém počtu novelizovaných paragrafů ztrácejí.

Např. u bezúplatných příjmů ve vypořádání je napsáno, že bylo vysvětleno, ale ve skutečnosti nebylo vyhověno. Přitom řešení navrhované Komorou daňových poradců u problematiky zdaňování bezúplatných příjmů do zahraničí, je racionální. Předkladatel zavádí nejistotu u bruttace příjmů dle §38s a faktické zdaňování bezúplatného příjmu /daru/ do zahraničí by dle návrhu bylo velmi obtížně realizovatelné.

Jiným příkladem je v podstatě prodloužení prekluzivní lhůty u daňové ztráty, kde chybí jakékoli zdůvodnění.

Dále např. text zákona v navrženém znění v § 21c odst. 2 nelze rozumně vyložit. Zisk je položkou pasiv, majetkem se obvykle rozumí souhrn jednotlivých položek aktiv. Zisk tedy není součástí majetku fundace, ale pouze složkou pasiv (v účetním smyslu) fundace. Vyplatit zisk bez vlivu na majetek fakticky nejde. To, že již dříve to v zákoně bylo špatně napsáno neznamená, že to budeme dále opakovat.

III. Závěr

Komise pro hodnocení dopadů regulace předloženou zprávu z hodnocení dopadů regulace přijímá.

Komise doporučuje doplnit předloženou zprávu RIA a poté ji projednat v dalším legislativním procesu.

Vypracoval: Ing. Jiří Nekovář

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v.r.
předsedkyně komise